

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **M. G.**, zastoupený Mgr. Lilianou Křístkovou, advokátkou se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2017, č. j. OAM-151/ZA-ZA11-ZA08-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 5. 2020, č. j. 2 Az 80/2017 – 42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, Mgr. Lilianě Křístkové, advokátce se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 4114 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 8. 2017, č. j. OAM-151/ZA-ZA11-ZA08-2017 (dále jen „napadené rozhodnutí“), nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) žalobou, jíž se domáhal jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Tvrdil, že zcela jednoznačně popsal svoji situaci v zemi původu, tedy že od roku 2013 začalo jeho pronásledování za prosazování politických názorů (vyhrožování ze strany policistů, mučení a omezování na osobní svobodě), a to z důvodu spolupráce se Spojeným národním hnutím (pomáhal při agitacích a rozdávání letáků při propagaci); dopady tohoto pronásledování přitom postihly i jeho rodinné příslušníky. Na místní policii se neobrátil, neboť mu problémy způsobovali právě policisté. Závěrem namítal, že žalovaný řádně nezkoumal, zda jsou dány podmínky dle § 14 a §14a zákona o azylu.

Rozsudek městského soudu

[3] Městský soud rozsudkem ze dne 18. 5. 2020, č. j. 2 Az 80/2017 – 42 (dále jen „napadený rozsudek“), podanou žalobu zamítl. Předně obsáhle rekapituloval skutková zjištění žalovaného a taktéž jím učiněné právní posouzení; s napadeným rozhodnutím se v těchto ohledech zcela ztotožnil, přičemž neshledal na straně správního orgánu žádné pochybení. Konstatoval, že žalobce nepopsal svou situaci takovým způsobem, ze kterého by jakkoli vyplývalo, že byl ve své vlasti azylově relevantním způsobem pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, či že by v jeho případě byla zřejmá existence odůvodněného strachu z pronásledování z důvodu zastávání určitých politických názorů. Tvrzení mající dokládat jeho pronásledování spočívala v tom, že mu bylo policisty vyhrožováno, byl jimi mučen i fyzicky napaden z důvodu, aby se vzdal svých politických názorů; sám žalobce ovšem na dotazy žalovaného opakovaně sdělil, že totožnost útočníků nezná. Domněnka, že osoby, jež ho opakovaně napadly, jsou policisté, není ničím podložena; dle soudu nebylo možno přisvědčit žalobcovu tvrzení, že jakákoli osoba pohybující se v automobilu se zatměnými skly je nutně příslušníkem gruzínské policie. Žalobce neuvedl žádné konkrétní argumenty, které by nasvědčovaly pravdivosti jeho tvrzení; jejich věrohodnosti navíc nepřidala ani skutečnost, že neznal oficiální název politické strany, na jejíchž činnostech se měl údajně po dobu několika let podílet. Městský soud dále zdůraznil skutečnost, že žalobce nepodniknul ve své vlasti žádné kroky k vyřešení své situace, ale rovnou odcestoval ze země; odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2005, č. j. 4 Azs 395/2004 - 68, dle něž obecné tvrzení o pronásledování (bez prokázání jeho existence) za situace, kdy se stěžovatel účinně neobrátil se svými problémy na domovské orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.

[4] Žalobce pak dle soudu nenamítal ani žádný konkrétní důvod, pro který by mu měl být udělen humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu; zmiňoval totiž pouze obecnou situaci v zemi původu, s níž se žalovaný řádně a zcela adekvátně vypořádal.

II. Kasační stížnost žalobce

[5] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které jej navrhl zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení. Má za to, že zcela jednoznačně popsal svojí situaci a důvody pro opuštění země původu (byl pronásledován kvůli poskytnutí pomoci politicky aktivním přátelům a politické straně Národní hnutí, opakovaně předvoláván na policejní stanici, fyzicky napadán a bylo mu vyhrožováno); žalovaný přitom v napadeném rozhodnutí připustil, že členové dané politické strany mohli mít v Gruzii určité problémy. Stěžovatel v zemi původu neučinil žádné kroky, aby svoji situaci vyřešil (neobrátil se na policii) právě proto, že to byli policisté, kdo mu vyhrožoval a napadal jej. Soud připustil, že existují slabiny v justiční správě země jeho původu, přesto mu přičítá k tíži, že se na justiční systém neobrátil. Možnost vnitřní ochrany tedy byla a značně komplikovaná, protože nebyla vhodným řešením situace.

[6] Stěžovatel je taktéž přesvědčen, že v jeho případě jsou naplněny zvláště závažné okolnosti, které lze podřadit pod důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. V České republice totiž žije dlouhou dobu, má zde rodinné vazby, zázemí i okruh přátel, mluví česky a je zcela integrován do české společnosti. Městský soud se přitom nezabýval řádně tím, zda správní uvážení nepřekročilo meze zákona a zda jej správní orgán nevyložil příliš úzce.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

pokračování

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[9] Před přistoupením k meritu věci, tj. posouzení důvodnosti kasační stížnosti, se Nejvyšší správní soud musel nejdříve zabývat otázkou její přijatelnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

[10] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 (všechna v tomto usnesení citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení rovněž uvedl, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti, stanovených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž též uvést, v čem stěžovatel spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti - v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

[12] V tomtéž usnesení poskytl Nejvyšší správní soud typový výčet situací, kdy bude podmínka podstatného přesahu významu kasační stížnosti nad vlastními zájmy stěžovatele zpravidla splněna: „O přijatelnou kasační stížnost se může zpravidla, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon, což znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se pak v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.“

[13] Nejvyšší správní soud předně poukazuje na to, že stěžovatel v kasační stížnosti sám nepředestřel žádné důvody týkající se její přijatelnosti; soud je přitom neshledal ani *ex offi*.

[14] K argumentaci stěžovatele založené na tom, že mu v zemi původu (Gruzie) hrozí pronásledování z politických důvodů od osob, o nichž se (pouze na základě užívání vozidel s tmavými skly) sám domnívá, že mohou být od policie, přičemž se ani nepokusil o zajištění ochrany od orgánů svého státu, Nejvyšší správní soud obecně uvádí, že jeho aktuální rozhodovací praxe považuje Gruzii za zemi, v níž je dostatečně zajištěna ochrana jejich občanů. Například v unesení ze dne 12. 12. 2019, č. j. 1 Azs 342/2019 - 45, NSS uvedl, že aktuální podklady nezávislých organizací (z roku 2019) „*se vyjadřují i k účinnosti a nezávislosti vyšetřování v Gruzii (poskytování účinné ochrany všem občanům)*“, přičemž „*činí závěr, že existuje účinná policejní ochrana, což potvrzuje i judikatura (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2018, č. j. 6 Azs 271/2017 - 45, ze dne 31. 5. 2018, č. j. 7 Azs 90/2018 - 44, či ze dne 30. 8. 2018, č. j. 9 Azs 226/2018 - 27)*“. Dále v usnesení ze dne 2. 9. 2020, č. j. 1 Azs 294/2019 - 49, NSS konstatoval, že „*ze zpráv o zemi původu (...) vyplynulo, že možnost obrátit se na policii v případě poškození trestnou činností je v Gruzii zajištěna, stejně tak jako možnost případné stížnosti na policii v případě její nečinnosti. Zároveň se jedná o efektivní ochranu, která není zajištěna jen na papíře*“. Stejně tak Gruzii za bezpečnou zemi považoval zdejší soud např. v nedávných usneseních ze dne 17. 6. 2020, 6 Azs 62/2020 - 27, či 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020 – 30. Nad rámec toho Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že podle § 2 bodu 7 vyhlášky č. 328/2015 Sb. „*Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie*“. Byť tedy nelze vyloučit, že stěžovatel kdysi zažil v zemi původu určité útrapy, nikterak plausibilně nezdůvodnil, že mu tyto byly skutečně způsobeny státními orgány (policí), nýbrž v tomto ohledu zůstalo pouze u jeho nepodložených domněnek; nadto od okamžiku stěžovatelem popisovaných útrap již uplynula významná doba a nyní je třeba vycházet z aktuálních zpráv o zemi původu.

[15] Stěžovatelem dále akcentovaným institutem humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud zabýval již zabýval v řadě svých rozhodnutí (srov. rozsudky NSS ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 – 52, ze dne 31. 3. 2010, č. j. 6 Azs 55/2009 – 71, či usnesení ze dne 28. 8. 2013, č. j. 3 Azs 14/2013 – 16, ze dne 8. 4. 2016, č. j. 6 Azs 34/2016 – 30, ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 Azs 17/2017 – 28). Z této judikatury vyplývá, že je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělí či nikoliv, přičemž míra volnosti správního uvážení je limitována pouze zákazem libovůle. V řešené věci má Nejvyšší správní soud shodně s městským soudem za to, že k překročení uvedené míry nedošlo; žalovaný se totiž tímto institutem řádně zabýval (srov. str. 6 napadeného rozhodnutí).

[16] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že samotná snaha o legalizaci pobytu nemůže být azylově relevantním důvodem (viz např. rozsudky NSS ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94, nebo ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54).

[17] Lze tedy uzavřít, že městský soud se v projednávané věci nedopustil žádného (natož zásadního) pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele; respektoval totiž výše citovanou ustálenou judikaturu (od níž se Nejvyšší správní soud nehodlá jakkoli odchýlit) a zároveň nepochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Městský soud se při přezkoumávání skutkového stavu nedopustil pochybení, která by svojí povahou stála proti samotným základním zásadám přezkumného soudního řízení; stejně tak napadený rozsudek nevykazuje žádné extrémně závažné nedostatky, které by bylo v rozporu s právem na spravedlivý proces nechat bez povšimnutí. Za těchto okolností stěžovatelem tvrzená nesprávnost posouzení

pokračování

jeho individuálního skutkového stavu věci nemůže být sama o sobě vadou, která by byla způsobilá být důvodem přijatelnosti kasační stížnosti. Samotná polemika stěžovatele s právními závěry městského soudu přitom tímto důvodem není, neboť nikterak nepřesahuje jeho vlastní zájmy.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[18] S ohledem na skutečnost, že stěžovatel netvrdil žádný důvod přijatelnosti své kasační stížnosti a ani Nejvyšší správní soud *ex officio* nenalezl žádnou otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů a k níž by se měl vyslovit za účelem sjednocování judikatury, nemohl dospět k jinému závěru, než že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Kasační stížnost proto podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou. O věci přitom rozhodoval bez jednání za podmínek § 109 odst. 2 s. ř. s.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože kasační stížnost byla odmítnuta.

[20] Usnesením městského soudu ze dne 20. 11. 2017, č. j. 2 Az 80/2017 - 21, byla stěžovateli ustanovena zástupkyní Mgr. Liliana Křístková, advokátka se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené zástupkyni odměnu za jeden úkon právní služby, a to podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 13 odst. 3 téže vyhlášky]. Advokátka je plátkyní DPH. Celková odměna tedy činí částku ve výši 4114 Kč, která jí bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2021

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu